

‘Retrat d’una elit catalanista’ estudia l’obra de l’escola econòmica de Francesc Cambó

És un homenatge a l’economista Francesc Cambó, el primer català i espanyol que s’adonà de la importància de l’economia en la política, i és, bàsicament, una petita història de la política econòmica catalana i espanyola del segle XX, a través d’alguns dels seus protagonistes més destacats.

Retrat d’una elit catalanista. Deixebles i hereus de Cambó: vint personatges, de Frederic Ribas Massana (Barcelona, 1947), volum editat per l’Editorial Sunya de Barcelona, presenta les vides dels principals seguidors de l’escola de política econòmica que el líder de la Lliga va formar al seu voltant o van seguir el seu mestratge. L’autor es va adonar que durant el primer terç del segle passat, Cambó s’envoltà d’economistes, molts d’ells amb estudis a Europa, i que formà una veritable escola. Quan Ribas Massana anomena Cambó economista no fa més que seguir el títol de l’estudi que li va dedicar un dels seus antics col·laboradors arran de la seva mort, el rellevant economista Jaume Alzina i Caules (Maó, 1899 - Barcelona, 1980). Alzina i Caules és un dels deixebles i hereus del Cambó economista, estudiats al llibre.

Els que constituïren el nucli cambonià són Joan Ventosa i Calvell, Josep Bertran i Musitu, Miquel Vidal i Guardiola, Lluís Duran i Ventosa i Joaquim Pellicena. Però també hi apareixen biografiats combonians no tan coneguts perquè es movien més per l’estranger, com ara Rafael Vehils, Andreu Bausil i Josep M. Casabó. O bé *perifèrics* com el valencià Ignasi Villalonga.

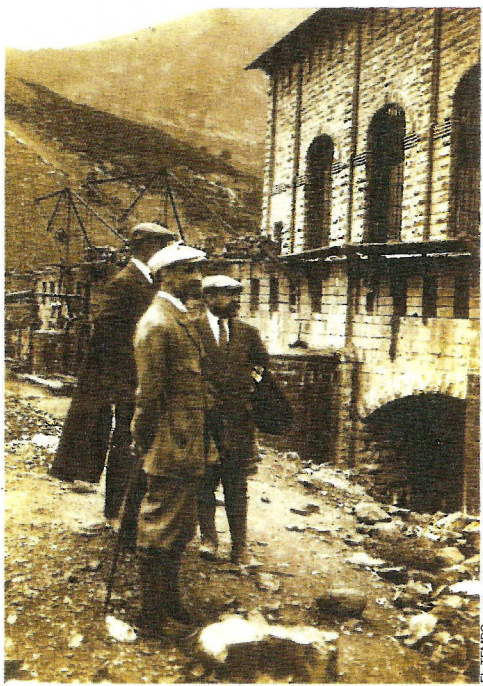
Amb tota la plèiade de noms aplegats, l’autor ha pretès posar en evidència la modernitat dels seus pensaments i l’eficàcia de la seva acció en la vida catalana i espanyola d’abans de la guerra civil. Els membres d’aquesta escola camboniana combregaven amb l’esperit del pioner i de l’emprenedor.

El llibre comença amb Cambó i continua amb els seus col·laboradors més directes, però també inclou els economistes de generacions posteriors que van tenir la mateixa voluntat camboniana d’un catalanisme modern.

Francesc Cambó va ser ministre de la monarquia en dues ocasions. Primer, de Foment –vuit mesos, el 1918– i després d’Hisenda: de

l’agost del 1921 al març del 1922. Al primer ministeri impulsà les obres públiques, dels ferrocarrils a les obres hidràuliques, i al segon va fer importants reformes de caire financer i econòmic, com ara l’ordenació bancària i el nou aranzel. Enlestí una reforma del Banc d’Espanya que li va donar pràcticament la seva configuració actual, recorda Ribas Massana. Influí, d’una manera determinant, en l’elaboració de la llei de suspensió de pagaments, de data 26 de juliol del 1922, que ha estat vigent fins el 2004. I, com a responsable del cos de carrabiners, emprengué una decidida repressió del contraban, “on l’eficàcia i les habilitats d’organització de serveis d’informació del seu sots-secretari Bertran i Musitu ja es feren notar”. El contrabandista mallorquí Joan March, gran amic, després, de Franco, no li ho perdonà mai.

Lluís Bonada

Francesc Cambó en una visita al País Basc el gener del 1917 acompanyat per Bertran i Musitu i Rafael Vehils.